

کوهی که جان طبیعت را ذره ذره می‌گیرد

بحران عمارت

الهام فیروزبخت

خبرنگار

با شنیدن نام «عمارت آمل» شاید احتمالا اولین چیزی که به ذهن‌تان می‌رسد خانه یا معماری خاص و پنجره‌های رنگی مشبک باشد، اما کافی است همین دو کلمه را در گوگل بزنید و با دیدن تصاویرش حسابی تو ذوق‌تان بخورد. تصاویر به جای نشان دادن عمارت زیبایی منوچهری آمل، تصاویر کوهی از زباله را نشان می‌دهد. جاده هزار و منطقه عمارت آمل سال‌هاست که محلی برای دیوی زباله هفت شهر استان مازندران انتخاب شده و محیط‌زیست این منطقه را به شدت به خطر انداخته است. هر روز هم به ارتفاع این کوه ۲۰۰ متری زباله اضافه می‌شود و با هر بار آتش زدن قسمتی از این زباله‌ها بوی نامطبوعی در منطقه می‌پیچید پوریا پاکیزه، عکاس خبری از جدیدترین وضعیت این منطقه عکاسی کرده است. به همین بهانه با او گفت‌وگویی کرده‌ایم.

مکان: پوریا پاکیزه

و ناگهان با کوهی از زباله مواجه شوید. تصویری که می‌بینید خیلی عجیب است. تصویر یک کوه زشت و مهوع میان کوه‌های سراسر سبز».

ما دستگاه تولید زباله‌ایم

بر اساس آمارهای موجود روزانه چیزی بیش از ۱۲۰۰ تن زباله در روستاها و ۱۸۰۰ تن زباله در شهرهای مازندران تولید می‌شود. حالا همین میزان هم وقتی مسافران در هر فرصتی عزم شمال می‌کنند سه برابر شده و وضعیت این منطقه را بحرانی‌تر می‌کند. آقای پاکیزه می‌گوید: «من به‌شدت اهل سفرم و عکس‌هایی که می‌گیرم در قسمت «ایران» سایت ایسنا بارگذاری می‌شود، بیشتر عکس‌ها در زمینه مناطق بکر و زیبای کشورمان است، اما قسمتی هم به نام «ایران در خطر» در سایت وجود دارد که عکس‌هایی مانند همین عمارت آمل در این قسمت کار می‌شود. دهم خرداد سفری به استان مازندران و اَبشار لاتون داشتم. در همین سفر وقتی یکی از دوستان متوجه شدند من عکاس خبری هستم، پیشنهاد دادند سری هم به این منطقه بزنم. قبلا هم تجربه عکاسی از محل دفن زباله در استان همدان را داشتم، اما این تجربه کاملا فرق داشت. محل دفن زباله در همدان یک جای کویری و خشک بود، اما اینجا محیط کاملا فرق می‌کرد. دور تا دور این محل عقاب‌ها در حال پرواز بودند و بسیاری از پرندگانی دیگر را هم می‌شد دید. شما فکر کنید وسط مه در جنگل‌های زیبای آن منطقه در حال پیاده‌روی باشید

میزان آلودگی خاک باورنکردنی است

وضعیت زباله‌های این منطقه بسیار نگران کننده است. پساب ناشی از دیوی زباله و تخلیه فاضلاب در سال‌های اخیر تا عمق ۱۵۰ متری زمین نفوذ کرده و متأسفانه شیرابه‌های آن حالا به سمت رودخانه هراز و بستر سد در حال ساخت این منطقه در حرکت است «خاک این منطقه کاملا اشباع شده است، شیرابه زباله‌ها درست مثل قیر از زمین این منطقه بیرون زده و در سطح خاک جاری شده است. وضعیت وحشتناک این منطقه نشان از به خطر افتادن بهداشت آب و خاک و هوای این منطقه و در مرحله بعد به خطر افتادن جان ساکنان دارد. این کوه به قدری بزرگ است که از جاده هراز به‌خوبی مشخص است و خطر رانش این کوه بزرگ به سمت این جاده بین‌المللی خطرات زیادی را به‌وجود آورده است. این در حالی است که بارها دستورات فراوانی از دادستانی و محیط‌زیست این منطقه داده شده که ظرفیت این منطقه کاملا پر شده و این محل باید از وجود این زباله‌ها پاک شود، اما زمین دیگری برای این کار وجود ندارد و هر روز به حجم این زباله‌ها اضافه‌تر می‌شود».

محمد درویش، کنشگر محیط‌زیست از بحران زباله شمال می‌گوید

سلامت ما در گرو سلامت طبیعت

برای بررسی این ماجرا سراغ محمد درویش رفتیم تا نظرات او را در مورد این بحران و راه حل‌هایش بشنویم.

«بحران کوه زباله منطقه آمل به یکی از معضلات شهری این منطقه تبدیل شده و وضعیت وقتی خطرناک‌تر می‌شود که شیرابه این حجم زباله از اعماق کوه به رودخانه هراز می‌ریزد و از همین آب برای آبیاری کشاورزی استفاده می‌شود. موقعیت مکانی این عمارت که دقیقا در بالادست رودخانه هراز قرار گرفته و این مایع سیاه‌رنگ را مستقیما به سمت بستر رودخانه هدایت می‌کند باعث شده این بار سلامت مردم و سلامت محیط‌زیست همزمان با هم به خطر بیفتد. حرکت اشتباه بدی که در این منطقه در حال رخ دادن است استفاده از این منطقه به عنوان مخزن سد هراز است. بیش از چند دهه است که این شیرابه‌ها که شدیدترین نوع آلاینده هستند وارد خاک و آب این منطقه و بعدتر وارد دریا شده و مردم این منطقه از این آب برای مصارف مختلف استفاده کرده‌اند. اما اوضاع وقتی وخیم‌تر می‌شود که حالا این آب پشت مخزن سدی جمع بشود که بخشی از آب این سد قرار است به عنوان آب شرب به تهران انتقال پیدا کند تا به حال گزارش‌های فراوانی از حال و روز این منطقه تهیه شده و اداره بهداشت این منطقه آمار بالای ابتلا به سرطان‌های دستگاه گوارش و انواع دیگر بیماری‌ها به‌خصوص بیماری‌های گوارشی که ربط مستقیمی به این کوه زباله دارد، منتشر کرده است. حتی زمانی اداره محیط‌زیست وارد عمل شد و طبق دستوری قرار شد تا تکلیف این زباله‌ها مشخص نشود، اجازه آبیاری این سد داده نشود. نتیجه این شد که انبوهی زباله که در آمل و محمودآباد و نور و روستاهای اطراف جمع‌آوری شده بود به‌تکلیف باقی مانده و این زباله‌ها در خیابان‌ها رها شده بود».

چاره چیست؟

محمد درویش می‌گوید وقتی ما میزان تولید زباله را کاهش ندهیم، از دستگاه‌های تولید کمپوست استفاده نکرده و زباله‌ها را از مبدا به صورت تر و خشک تفکیک نکنیم وضعیت همین است. در گام بدی باید با تفکیک زباله از مبدا هزینه‌های بالایی که برای دفن زباله پرداخت می‌شود را کاهش داد. این کوه زباله باید هرچه سریع‌تر از منطقه حذف شود و با دستگاه‌های پیشرفته زباله‌سوز بخش خطرناک این زباله‌ها به جای به خطر انداختن جان طبیعت و مردم برای تولید انرژی صرف شود.

